

Nejc Jurgec,
Jernej Kapus, Matej Majerič

Učenje plavanja v nekaterih evropskih državah

Izvleček

V članku smo raziskovali, kakšen sistem učenja plavanja imamo v Sloveniji, in kakšnega imajo nekatere druge evropske države. Analizirali smo sisteme učenja plavanja v Španiji, na Portugalskem, v Veliki Britaniji, v Češki republiki, na Slovaškem, v Nemčiji in v Avstriji. V članku smo poizkušali odgovoriti na več različnih vprašanj. Zanimala nas je primerjava programa za neplavalce pri nas in drugod, primerjava načina prilagajanja na vodo, primerjava organizacije programa plavanja v osnovnih šolah in kakšna licenca je potrebna za poučevanje plavanja. Po natančnem pregledu literature smo prišli do zaključka, da so postopki učenja plavanja pri nas in v drugih evropskih državah precej podobni. Vsem je skupno začetno prilagajanje na vodo in nato poudarek na učenju ene izmed osnovnih plavalnih tehnik (prsno, krawl, hrbtno). Do največjih razlik prihaja pri vrsti licenc, s katero lahko oseba poučuje plavanje, in pri organizaciji plavalnih tečajev v sklopu šole.

Ključne besede: plavanje, sistemi učenje plavanja, Slovenija, Španija, Velika Britanija, Portugalska, Češka, Slovaška, Nemčija, Avstrija

Foto: Jernej Kapus

Systems of teaching swimming in some European countries

Abstract

The aim of this study was to investigate what kind of systems of teaching swimming we have in Slovenia and some other European countries such as Spain, Portugal, Great Britain, Czech Republic, Slovakia, Germany and Austria. In this study we've set a number of different questions. Our goal was to compare different programs for non-swimmers in Slovenia and abroad and different ways to adapt to the water. Also how the swimming programs are organized in elementary schools and what kind of a license is required for teaching or coaching swimming. After careful review we've come to a conclusion that the process of learning swimming is relatively similar in our country and in other European countries. What they all have in common is an initial adaptation to the water, then focusing on learning one of the basic swimming techniques (breaststroke, freestyle, and backstroke). The most significant differences occur regarding the type of license with which a person can teach swimming and organization of swimming courses within the school.

Keywords: swimming, teaching swimming, Slovenia, Spain, Great Britain, Portugal, Czech Republic, Slovakia, Germany, Austria.

■ Uvod

Varnost pred utopitvijo je eden od osnovnih namenov učenja plavanja. Dosedanje izkušnje kažejo, da lahko število žrtev zmanjšamo s sistematičnim učenjem plavanja, z ozaveščanjem ljudi, načrtnimi preventivnimi ukrepi in ustrezno pripravljenostjo za zaščito, reševanje in pomoč. Najboljši preventivni ukrep pred utopitvijo je dobro znanje plavanja.

Cilj varnega plavalca je osvojiti takšno plavanje, ki mu omogoča svobodno in varno spoznavanje vodnega okolja ob zavedanju svoje plavalne omejenosti. Znanje plavanja v Sloveniji opredeljujejo kriteriji za naziv plavalec in značka bronastega delfina (Jurak idr., 2002).

V članku nas je zanimalo, kakšen je sistem učenja plavanja v različnih evropskih državah. Osredotočili se bomo predvsem na države srednje in zahodne Evrope. Te države so Španija, Portugalska, Velika Britanija, Češka republika, Slovaška, Nemčija in Avstrija.

Poizkušali bomo poiskati odgovore, kako je sestavljen program za neplavalce v evropskih državah, kakšen je način prilagajanja na vodo pri neplavalcih v evropskih državah, kako imajo organiziran program plavanja v osnovnih šolah in kakšna licenca je potrebna za poučevanje plavanja pri nas in v tujini.

Za izdelavo članka smo pregledali tako slovensko kot tudi tujo literaturo. Smernice za izdelavo le tega pa smo dobili s pomočjo seminarских nalog Erasmus študentov, ki so jih morali narediti pri predmetu Plavanje 1 z osnovami reševanja iz vode.

■ Primerjava metod učenja plavanja

Učenje plavanja neplavalcev pri nas poteka na dveh ravneh, in sicer prilagajanje na vodo ter učenje plavalne tehnike. V Sloveniji poznamo klasično metodo učenja plavanja, ki je sestavljena iz več zaporednih faz (Kapus idr., 2011):

- prilagajanje na vodo (sestavljeno iz šestih stopenj):
- učenje osnovne tehnike:
 - učenje položaja telesa,
 - učenje udarca,
 - učenje zaveslaja,
 - učenje gibanja glave z dihanjem v koordinaciji z zaveslaji,
 - učenje koordinacije osnovne tehnike;
- učenje nadaljevalne tehnike.

Učitelj začne najprej učiti gibanje z vajami na kopnem. Ko učenec usvoji znanje na kopnem, se začne učiti gibanja v vodi. Zaporedje učenja gibanja v vodi je sledeče: na mestu, ob robu bazena, učenje zaveslajev v hoji, s pomočjo partnerja, s pomočjo plavalnih pripomočkov in na koncu brez vseh pripomočkov (Kapus idr., 2011).

Učenje plavanja neplavalcev je v Španiji razdeljeno na tri ravni. Na prvi je cilj preživetje v vodi, ki ga otrok doseže s prilagajanjem na vodo (upor vode, potapljanje glave, gledanje pod vodo, izdihovanje v vodo, plovnost, in drsenje). Na drugi je cilj doseči popolnoma samostojno gibanje v vodi. Na tretji je cilj obvladati vse osnovne plavalne tehnike (prsno, hrbtno, kravl) (Barbero, Cuevas in Arellano, 1984).

Tudi na Portugalskem je program začetnega učenja plavanja sestavljen iz treh ravni. Prva je prilagajanje na vodo. Druga je osvojitve osnov plavanja, kjer način plavanja ni toliko pomemben, kot je pomembno, sproščeno gibanje otrok v vodi. Tretja predstavlja učenje vseh osnovnih plavalnih tehnik (Barbosa in Queirós, 2004).

V Veliki Britaniji poteka učenje plavanja pod okriljem plavalne zveze (Amateur swimming association - ASA). Program je sestavljen iz štirih ravni. Prva je namenjena otrokom do 5. leta starosti in se imenuje ASA osnovni program plavanja, kjer poteka prilagajanje na vodo skozi igro. Druga je namenjena otrokom od 4. do 11. leta starosti in se imenuje ASA naučimo se plavati. Njen namen je otrokom približati plavanje na način, da se bodo v vodi počutili udobno in varno. Tretja raven nima starostne omejitve, edini pogoj je samostojno plavanje. Na tej ravni se otroci, ob izpopolnjevanju plavalnih tehnik, srečajo tudi z različnimi drugimi plavalnimi dejavnostmi, kot so tekmovalno plavanje, vaterpolo, skladno plavanje, potapljanje in osnove reševanja iz vode. Četrta raven je namenjena otrokom starejšim od 14 let in odraslim, ki bi radi nadgradili svoje plavalno znanje (Learn to swim framework, 2016).

Na Češkem je program učenja plavanja neplavalcev razdeljen na tri ravni. Prva je plavanje začetnikov in je namenjena otrokom do 6. leta starosti. Druga se imenuje osnove plavanja in je namenjena otrokom 2. in 3. razreda osnovne šole. Tretja se imenuje nadaljevalno plavanje in je namenjena otrokom, ki so popolnoma usvojili osnove plavanja in so pripravljeni na učenje nadaljevalnih tehnik. (Hofirková, 2006).

Tudi na Slovaškem je program plavanja razdeljen na tri ravni. Prva se imenuje uvajalno obdobje pred šolo, kjer je cilj prilagoditev na vodo. Otroci se privajajo na vodno okolje, na potapljanje glave in na drsenje v prsnem in hrbtnem položaju. Druga raven je osnovna, kjer je cilj naučiti se treh osnovnih plavalnih tehnik (prsno, hrbtno, kravl). Tretja raven je nadaljevalna, kjer je glavni cilj do potankosti izpopolniti vsaj eno plavalno tehniko (Modrák, 2011).

Sistem učenja plavanja v Nemčiji je razdeljen na dve ravni. Prva je osnovna, kjer poteka prilagajanje na vodo in razvoj osnovne motorike plavanja, s pomočjo katere se učenec obdrži na vodni gladini. Na drugi se učenec uči različnih plavalnih tehnik, kjer je poudarek na pravilnem in koordiniranem gibanju (Schramm, 1996).

Kot pravi Schwimmen in der Schule (2015) je v Avstriji program plavanja razdeljen na tri ravni (prilagajanje na vodo, napredek v vodi, prvi zaveslaj). Prvi dve ravni se med seboj ves čas prepletata. Pri prvi je poudarek na spoznavanju z vodo in preganjanjem strahu pred njo, medtem ko je pri drugi poudarek na spoznavanju enostavnega načina plavanja, ki otroku omogoča obstanek nad vodno gladino. Pri tretji ravni pa poteka poučevanje ene izmed treh osnovnih plavalnih tehnik (prsno, hrbtno, kravl), kjer je poudarek na pravilni izvedbi in koordinaciji gibanja.

Primerjava programov prilagajanja na vodo

V Sloveniji je prilagajanje na vodo sestavljeno iz šestih stopenj: prilagajanje na upor vode, prilagajanje na potapljanje glave, prilagajanje na gledanje pod vodo, prilagajanje na izdihovanje v vodo, prilagajanje na plovnost in prilagajanje na drsenje.

V Španiji prilagajanje na vodo delijo na tri stopnje. Prva stopnja pomeni stik z vodo, običajno izven bazena. Najprej se otrok vode dotakne z nogami in nato z rokami. Druga stopnja se izvaja v vodi. Najprej si otrok zmoči obraz, da vodo občuti. Nato se z obema rokama prime roba bazena in z nogami brca pod gladino. Pogumnejši otroci se držijo samo z eno roko in z nogami brcajo pod vodo. Nato se začnejo otroci premikati po vodi. Pomikajo se ob robu bazena tako, da se z rokami vlečejo ob robu bazena, naprej, nazaj, najpogumnejši lahko naredijo tudi kakšen obrat ob robu. Tretja stopnja je tudi najtežja, saj mora otrok popotiti celo glavo pod vodo. Ko glavo poto-

pi, nastopi učenje izdihovanja v vodo. Nato sledi prilagajanje na drsenje z glavo obrnjeno proti stropu in na koncu tudi s potopljeno glavo. Na koncu pa sledi še prilagajanje na plovnost (Barbero idr., 1984).

Na Portugalskem pričnejo otroci s prilagajanjem na vodo zunaj bazena. Nato gre učenec v vodo, kjer se začne prilagajanje na: upor vode, na potapljanje glave, na gledanje pod vodo, na izdihovanje v vodo, na plovnost in na drsenje (Barbosa idr., 2012).

V Veliki Britaniji je prilagajanje na vodo del »ASA osnovnega programa plavanja«. Program je sestavljen iz treh različnih stopenj. Prva stopnja je najpomembnejša, saj se popolni začetniki spoznajo z vodo s pomočjo odraslih. Glavni cilj je izgubiti strah pred vodo. Druga stopnja je namenjena otrokom, ki se v vodi gibljejo samostojno in lahko sledijo navodilom. Pri tretji stopnji je cilj preplavati 10 metrov, se potopiti na dno in od tam prinesiti igračo. Obvladati različna obračanja in imeti osnovno znanje o varnosti v vodi (Learn to swim framework, 2016).

Na Češkem prilagoditev na vodo poteka skozi različne igre, ki potekajo v vodi in ob njej. Glavni namen iger je pridobiti osnovne plavalne veščine, kot so: potapljanje obraza, potapljanje glave, gledanje pod vodo, izdihovanje v vodo, skok v vodo z roba bazena in drsenje v prsnem položaju (Hofirková, 2006).

Na Slovaškem poudarjajo pomen staršev pri začetnem prilagajanju na vodo (Modrák, 2011). Začne se lahko že doma s kopanjem v kadi, kjer naj starši otrokom pripravijo nekoliko hladnejšo kopel kot običajno in naj si skupaj umivajo obraz in glavo. Kadar so skupaj na morju ali v bazenskih kopalniščih, naj se igrajo različne igre s škropljenjem. Ko je otrok uspešno osvojil potapljanje glave, izdihovanje v vodo, drsenje in plovnost, se lahko postopoma začne poučevanje osnovnih plavalnih tehnik.

V Nemčiji Kaiser (2007) pravi, da je glavni cilj prilagajanja na vodo premagati refleks mežikanja in doseči prsni položaj – položaj »puščice«. Plavalna pripomočka, s katerima si lahko pomagamo pri prilagajanju na vodo, sta obroč in plavalna deska. Prilagajanje na vodo delijo na dva koraka. Prvi korak je varnost v vodi in drugi prilagajanje na plovnost.

Pri prilagajanju na vodo v Avstriji je poudarek na izdihovanju v vodo, potapljanju, skoku na noge z roba bazena, povezavi skoka

in potapljanja (po skoku se mora otrok potopiti s celotnim telesom), drsenju (odriv od roba bazena na hrbtu ali trebuhu), plavanju (premikanje rok z namenom povzročenja valovanja vode).

■ Primerjava organizacije programa plavanja v osnovnih šolah

V Sloveniji učni načrt za šport opredeljuje tečaj plavanja kot del rednega šolskega pouka v 2. ali 3. razredu osnovne šole. Šola je primorana organizirati 20-urni plavalni tečaj v prvem triletju. (Kovač, Novak, 1998, v Jurak idr., 2002). Po njem naj bi bili vsi otroci prilagojeni na vodo in zmožni preplavati 25 metrov. Svoje znanje plavanja imajo otroci možnost nadgraditi v letni šoli v naravi, ki naj bi potekala v drugem triletju. Na preverjanju plavanja ob koncu drugega triletja, naj bi vsi otroci varno preplavali 50 metrov v globoki vodi in pri tem skočili na noge v vodo ter izvedli vajo varnosti. V primeru, da otrok ne zna plavati, mora šola organizirati plavalni tečaj v tretjem triletju. Učenje plavanja v okviru osnovne šole lahko vodijo športni pedagogi in strokovno usposobljeni vaditelji ali učitelji plavanja (Jurak idr., 2002).

V Španiji je plavanje del učnega načrta, vendar ni zakonsko določeno, da se tudi mora izvajati. Tako v večini šol nimajo organiziranih tečajev plavanja, saj se vsaka šola odloči, ali bodo plavanje vključili v njihov program ali ne. Eden izmed razlogov za takšno odločitev je dejstvo, da je večina šol majhnih in nimajo ustreznega bazena. Zato je organizacija tečaja v javnih kopalniščih za šolo kar zajeten strošek (Barbero idr., 1984).

Na Portugalskem tečaj plavanja ni del učnega načrta osnovnih šol. Zato jih organizirajo le redke (Barbosa in Queirós, 2004).

V Veliki Britaniji je program plavanja tako kot v Sloveniji del učnega načrta. Šole morajo podobno kot pri nas organizirati 10-urne plavalne tečaje v osnovni šoli, ki trajajo dva tedna vsak dan po pol ure. Tečaje morajo organizirati znotraj prve in druge stopnje. V Angliji prva stopnja pomeni prvi in drugi razred osnovne šole, druga stopnja pomeni tretji, četrti, peti in šesti razred. Znanja, ki naj bi jih usvojili učenci po končanem plavalnem tečaju: tehnično pravilno preplavati vsaj 25 metrov, obvladati vsaj eno plavalno tehniko (prsno, kravl, hrbtno) in uspešno opraviti samoreševanje v različnih

okolščinah (English programmes of study: key stages 1 and 2, 2013).

Na Češkem je plavalni tečaj del šolskega programa, ki je sestavljen iz devetih izobraževalnih področij. Eno izmed teh je tudi področje »človek in zdravje«, v okviru katerega se v osnovni šoli izvajajo tečaji plavanja: 40-urni v prvem, 20-urni v drugem (priporočljivo) in 20-urni plavalni tečaj v tretjem triletju. Ob koncu tečaja priredijo tudi plavalno tekmovanje in preverijo znanje plavanja učencev. Da učenec dobi potrdilo o uspešno opravljenem učenju plavanja, mora izpolniti naslednje naloge: preplavati 200 m prosto, štartni skok, ujeti predmet v globoki vodi in obvladati osnove vseh plavalnih tehnik (Hofirková, 2006).

Na Slovaškem je tečaj plavanja del učnega načrta in se mora izvesti v enem izmed prvih štirih razredov. V primeru, da ima šola bazen, potem se tečaj plavanja izvaja tam, v nasprotnem primeru tečaj plavanja poteka v najbližjem bazenu, ki je primeren za poučevanje. Na Slovaškem prve tečaje plavanja organizirajo že v vrtcu, vendar je tam poudarek na prilagajanju na vodo. Ta tečaj poteka v obliki desetih ur in vsaka ura traja 45 minut. Plavalni tečaj od 1. do 4. razred obsega 20 ur. Minimalni standardi znanja so preplavati 25 metrov brez počitka z malimi tehničnimi napakami in brez skoka v vodo. Plavalni tečaj od 5. do 9. razreda obsega 10 ur, oziroma v primeru šole v naravi obsega 20 ur. Minimalni standardi znanja so osvojiti vsaj eno plavalno tehniko (prsno, hrbtno ali kravl), v kateri mora preplavati vsaj 50 metrov brez počitka s štartnim skokom in obratom. Višji standardi znanja pa so preplavati 200 metrov in obvladati vsaj dve plavalni tehniki (prsno, hrbtno, kravl) (Modrák, 2011).

Poučevanje plavanja je del učnega načrta v Avstriji kot tudi v Nemčiji. Cilj plavalnih tečajev v šoli je spoznati in osvojiti vse tri ravni: prilagoditev na vodo, postopno učenje ene izmed plavalnih tehnik in obvladati eno plavalno tehniko. V prvem in drugem razredu naj bi se prilagodili na vodo, spoznali eno plavalno tehniko in pravila na bazenu. V tretjem in četrtem razredu je cilj osvojiti eno plavalno tehniko in spoznati skok na noge z roba bazena. V petem in šestem razredu je cilj izpopolniti že poznano plavalno tehniko in spoznati novo. V sedmem in osmem razredu je cilj izpiliti prvo naučeno tehniko in še izboljšati drugo (Schwimmen in der Schule, 2015).

■ Strokovna usposobljenost

V Sloveniji lahko plavanje v organiziranih oblikah uči vsak, ki je pridobil ustrezno izobrazbo in/ali usposobljenost. Strokovna izobrazba pomeni s šolanjem načrtno pridobljena ustrezna strokovna znanja in sposobnosti. Ko se kandidat ustrezno izobrazí, postne učitelj plavanja (Kapus idr., 2011).

V Španiji lahko poučuje plavanje vsak, ki je pridobil ustrezno usposobljenost. Španska plavalna zveza je tista, ki vsako leto organizira tečaje za pridobitev licence. V sklopu tečajev je možno pridobiti vse licence od vaditelja pa vse do trenerja plavanja. Prav tako je licenco možno pridobiti v sklopu Španske zveze reševalcev iz vode. Obstajajo pa tudi privatna podjetja, ki imajo svoje plavalne licence. Te veljajo samo v teh plavalnih šolah in niso splošno priznane v Španiji (Moreno in Gutiérrez, 1998).

Na Portugalskem lahko vsak z ustrezno licenco poučuje plavanje. Brez licence zakonsko ni dovoljeno poučevati plavanja. Licenco za učitelja plavanja pridobiš tako, da se udeležiš seminarja za bodoče učitelje plavanja, ki jih organizira Nacionalna zveza. Licenco za trenerja 1. stopnje podeljuje Severna plavalna zveza Portugalske. Licenco za trenerja 2. stopnje pa podeljuje Portugalska plavalna zveza.

V Veliki Britaniji je vse v zvezi s plavanjem organizirano s strani ASA-e (Amaterska plavalna zveza). Ta organizacija vsako leto prireja tečaje za vaditelje, učitelje in trenerje plavanja. Kadar oseba uspešno opravi tečaj za učitelje plavanja, dobi svojo številko in profil, kjer piše, katere vrste naziv ima (*Learn to swim framework*, 2016).

Na Češkem lahko plavanje poučujejo učitelji in trenerji plavanja ter diplomanti Fakultete za šport. Tečaje za učitelje in trenerje plavanja organizira Češka nacionalna plavalna zveza. Preden oseba postane učitelj plavanja, mora postati član plavalne zveze, nato opravlja izpit in na koncu prejme licenco. Licenca velja štiri leta, nato pa jo je potrebno ponovno podaljšati (Instructor plavání, 2016).

Na Slovaškem sodeluje Slovaška plavalna zveza skupaj s Fakulteto za šport. Skupaj organizirata vse vrste tečajev za učitelje plavanja, za trenerje plavanja, za učitelje plavanja dojenčkov, instruktora vodne aerobike

itd. Ko oseba konča z usposabljanjem za zaželen naziv, prejme licenco. Licenca za učitelja in trenerja plavanja velja štiri leta, nato pa je potrebno licenco podaljšati z udeležitvijo seminarja (Bazálik, 2009).

Plavanje v Nemčiji lahko poučuje vsaka oseba, ki je osvojila nemško bronasto značko reševanja iz vode. Vsekakor je zaželeno, da se oseba kljub tej znački udeleži seminarja o poučevanju plavanja, ampak to ni pogoj (Rettungsschwimmen, 2016).

V Avstriji za poučevanje plavanja ni potrebna licenca za učitelja plavanja. Vsak učitelj ali trener, ki ima licenco asistenta reševalca iz vode, lahko v Avstriji poučuje plavanje. Vsekakor je zaželeno, da se oseba kljub tej usposobljenosti udeleži seminarja o poučevanju plavanja, ampak to ni pogoj. Prav tako lahko vsak, ki je diplomiral na Fakulteti za šport, Pedagoški fakulteti, Nacionalni akademiji športa, je član zvezne oborožene sile, ali je opravil licenco na Plavalni zvezi Avstrije, samostojno poučuje plavanje (Schwimmen in der Schule, 2015).

Ali lahko z usposobljenostjo za poučevanja plavanja, pridobljeno v Sloveniji, poučuješ tudi v drugih evropskih državah?

V Veliki Britaniji je od posamične plavalne šole odvisno, ali lahko oseba z usposobljenostjo pridobljeno v Sloveniji poučuje ali ne. V kolikor plavalna šola ne omogoča poučevanja plavanja s slovensko licenco, je potrebno opraviti licenco, ki je priznana v Veliki Britaniji. Tako je najprej potrebno opraviti ASA pomočnik učitelja plavanja 1. stopnje ter nato še ASA učitelj plavanja 2. stopnje (P. Rowland, osebna komunikacija, 3. 7. 2016).

Na Portugalskem se pred poučevanjem preveri in primerja program usposobljenosti s programom, ki velja tam. To opravi Zavod za šport Portugalske. V kolikor sta programa po stopnji enakovredna, lahko oseba prične poučevati plavanje (L. Baptista, osebna komunikacija, 5. 7. 2016).

Slovenska usposobljenost za učitelja plavanja je priznana tudi na Slovaškem, tako da lahko oseba iz Slovenije nemoteno poučuje plavanje tudi tam. Edini problem, ki lahko nastopi, je jezik, saj vse plavalne šole ne dovoljujejo poučevanja plavanja v angleškem jeziku (Z. Szabóová, osebna komunikacija, 8. 7. 2016).

Prav tako kot na Slovaškem je tudi na Češkem dovoljeno učenje plavanja s slovensko licenco za učitelja plavanja (R. Šmerda, osebna komunikacija, 9. 7. 2016).

V Avstriji za poučevanje plavanja ni potrebna licenca za učitelja plavanja. Tukaj že zadostuje diploma reševalca iz vode. V kolikor oseba iz Slovenije opravi licenco reševalca iz vode v Avstriji, lahko nemoteno poučuje plavanje v Avstriji (Unger, osebna komunikacija, 5. 7. 2016).

■ Zaključek

Programi plavanja za neplavalce so vsebinsko več ali manj enaki v vseh državah. Vse države najprej pričnejo s prilagajanjem na vodo, saj je to osnova, in šele, ko je otrok prilagojen na vodo, lahko pričnemo s poučevanjem ene izmed osnovnih plavalnih tehnik (prсно, hrbtno, kravl).

Tudi način prilagajanja na vodo je v vseh državah bolj ali manj podoben, saj je cilj prilagajanja na vodo, da je otrok prilagojen na upor vode, potapljanje glave, gledanje pod vodo, izdihovanje v vodo, plovnost in na drsenje.

V Osnovnih šolah imajo učenje plavanja organizirano v Veliki Britaniji, Češki Republiki, na Slovaškem, v Nemčiji, Avstriji in v Sloveniji. Medtem ko na Portugalskem in v Španiji tečaji niso del učnega načrta.

V Sloveniji, v Španiji, na Portugalskem, v Veliki Britaniji, na Slovaškem in na Češkem lahko plavanje poučujejo samo osebe, ki imajo pridobljeno ustrezno izobrazbo ali usposobljenost. V Nemčiji lahko plavanje poučuje vsaka oseba, ki je osvojila Nemško bronasto značko reševanja iz vode. Zaželeno je, da se oseba kljub temu udeleži seminarja o poučevanju plavanja, vendar to ni pogoj. V Avstriji pa je za poučevanje plavanja usposobljena vsaka oseba, ki ima licenco asistenta reševalca iz vode.

Učitelji plavanja, ki imajo opravljeno licenco za učitelja plavanja v Sloveniji, lahko v Avstriji, Češki republiki in na Slovaškem nemoteno poučujejo plavanje. Prav tako je tudi na Portugalskem dovoljeno poučevanje plavanja z licenco iz Slovenije, v kolikor je le-ta po stopnji izobrazbe enaka licenci pridobljeni na Portugalskem. Medtem ko je v Veliki Britaniji od vsake plavalne šole odvisno, ali je dovoljeno poučevanje plavanja z licenco pridobljeno v Sloveniji ali ne.

Literatura

1. Barbero, A., Cuevas, J., Arellano, R. (1984). *Las escuelas municipales de natación*. Madrid: Instituto Municipal de Deportes.
2. Barbosa, T. M., Costa, M. J., Marinho, D. A., Silva, A. J., Queirós, T. M. G. (2012). A adaptação ao meio aquático com recurso a situações lúdicas. *Educación Física y Deportes*, 170, Pridobljeno 11. 4. 2016 iz <http://www.efdeportes.com/efd170/a-adaptacao-ao-meio-aquatico.htm>
3. Barbosa, T. M., Queirós, T. M. G. (2004). *Ensino da natação: uma perspectiva metodológica para a abordagem das habilidades motoras aquáticas básicas*. Lisboa: Xistarca.
4. Bazálik, J. (16. 12. 2009). *Smernica slovenskej plaveckej federácie pre získavanie odborných spôsobilostí v jednotlivých kvalifikačných stupňoch*. Slovenská plavecká federácia. Pridobljeno 15. 4. 2016, iz <http://www.kpzbb.sk/sites/default/files/fotky/Smernica%20SPF%20-%20Z%C3%ADskavanie%20licenci%C3%AD.pdf>
5. *English programmes of study: key stages 1 and 2*. (2013). Department for education. Pridobljeno 1. 5. 2016, iz https://www.gov.uk/government/uploads/system/uploads/attachment_data/file/335186/PRIMARY_national_curriculum_-_English_220714.pdf
6. Hofirková, P. (2006). *Základní plavecký výcvik na školách s rozdílnými podmínkami*. Brno: Masarykova Univerzita.
7. *Instructor plavání*. (2016). Dena. Pridobljeno 15. 4. 2016, iz http://www.matuska-dena.cz/rekvalifikace/instruktor-plavani/?utm_source=seznam&utm_medium=cpc&utm_campaign=Matuska-Dena.cz+-+8103183862&utm_content=Instruktor+plav%C3%A1n%C3%AD#
8. Jurak, G., Kovač, M., Strel, J., Kapus, V., Bednarik, J., Pincolič, Šajber, D. idr. (2002). *Učenje plavanja v Sloveniji 1994–2000*. Ljubljana: Zavod za šport Slovenije.
9. Kaiser, D. (2007). *Schwimmen. Das, was sie machen, machen sie sehr gut*. Bochum: Ruhr-Universität.
10. Kapus, V., Štrumbelj, B., Kapus, J., Jurak, G., Pincolič, Šajber, D., Vute, R. idr. (2011). *Plavanje, učenje*. Ljubljana: Fakulteta za šport, Institut za šport.
11. *Learn to swim framework*. (2016). The ASA learn to swim pathway. Pridobljeno 15. 4. 2016, iz <http://www.theiosonline.com/shared/getfile.ashx?id=1987&itemtype=document>.
12. Modrák, M. (2011). *Organizácia, obsah a metodika výučby plávania a aplikácia plávania v zdravotnej telesnej výchove*. Prešov: Metodicko-pedagogické centrum.
13. Moreno, J.A., Gutiérrez, M. (1998). *Bases metodológicas para el aprendizaje de las actividades acuáticas educativas*. Barcelona: INDE publicaciones.
14. *Rettungsschwimmen* (11. 4. 2016). DLRG. Pridobljeno 19. 4. 2016, iz <http://www.dlrg.de/lernen/breitenausbildung/rettungsschwimmen.html>
15. Schramm, E. (1996). *Sportschwimmen*. Berlin: Sportverlag.
16. *Schwimmen in der Schule*. (23. 3. 2015). Jugendrotkreuz. Pridobljeno 11. 4. 2016 iz http://www.jugendrotkreuz.at/fileadmin/NOE/Schwimmen/Schwimmen_in_der_Schule_NOEJRK_2015.pdf

Zahvala

Smernice za izdelavo članka smo dobili s pomočjo seminarskih nalog Erasmus študentov, ki so jih morali narediti pri predmetu Plavanje 1 z osnovami reševanja iz vode. Za uporabo se torej zahvaljujemo: Eva Alonso Hulsbos (Španija), Santiago de Lis Aguirregomezorta (Španija), Jose Manuel Lojo Fernández (Španija), André Filipe Mota Cardoso da Silva (Portugalska), Ricardo Curto Pereira (Portugalska), Denisa Floriánová (Češka republika), Markéta Šívrová (Češka republika), Jiří Jaroš (Češka republika), Veronika Čukanová (Slovaška), Michael Janning (Avstrija) in Tabea Wagner (Nemčija).

Nejc Jurgec, dipl. šp. vzg.
Univerza v Ljubljani, Fakulteta za šport
Gortanova ulica 22, 1000 Ljubljana
nejc.jurgec@gmail.com